

(کارما) و (ئاورا) ی مروّف:

وهكو گوتمان كارما كیلگه ی روّحی مروّفه و ئاوینه یه کی هه میشه یی ره فتار و گوتاره كانیه تی نهك له روژی هاتنه دنیاوه، به لکه ئه و ماوه شی که نونفه یه که و له مندا لدانی دایکیتی بواری کارما ی چالا که و په یوه ندیداره به کارما ی که سانی نیو ژینگه که یه وه. کارما ی مروّف ته نها په یوه ندی به خۆیه وه نییه، به لکه هه ندی له توخمه کانی کارما ی دایک و باوک و باپیران و داپیرانی شی به میراتی بو ده مینه وه، هه روه ها ئه وانیه له ده وروبه رییه وه ده ژین و ئه وانیه شی که له دووره وه په یوه ندیدارن به ژیان و چاره نووسی ئه وه وه. کارما بریتیه له وه مه ودایه ی نیوان مروّفه که خۆی و ده وروبه ر دنیا که به رده وام لیانه وه وه زه وه رده گری و زه ده داته وه، چونکه سیفه تی وه وایه له ریگه ی ئه و شه پوله نه بینراوانه وه ئالوگور ده کریت که هه ر شه ش هه سته که ی مروّف به شداری تی دا ده که ن. وه ش جوړی هه یه، ناسراوترین جوړه کانی شی وه ی پوزه تیف و وه ی نیگه تیف، ده کری ئه مانه ش وردبکری ن به سه ر چه ند جوړی دیکه دا، بو نمونه وه ی پوزه تیف بریتیه له وه ی خۆشه ویستی، ژیان دوستی، ئاشتی خوازی، مروّف دوستی و هه موو ئه وانیه که مروّف به ره و خۆشه ختی ئاراسته ده که ن. وه ی نیگه تیفیش بریتیه له رق، شه پانگیزی، دل ره شی، دل پیسی و هه موو ئه وانیه که مروّف به ره و ئاومیدی و ئاارامی ئاراسته ده که ن.

وه ی نیگه تیف له مروّفی کدا ته نها زیانی بوخۆی نییه، چونکه به هو ی سیسته میکی سروشتیه وه وه ی باش و خراپی مروّف له گه ل یه کتردا له ئالوگور دایه و به به رده وامی، ته نانه ت له کاتی نووستنیشدا ئیمه ی مروّف ئالوگور ی وه ده که یین له گه ل یه کتری، بو یه هو شیاری له باره ی کارما وه بو هه رییه کیمان پیویسته تا له ریگه ی ئه و زانیارییه وه قه لغانیک دروست بکه یین بو ریگه گرتن و کاریگه رییه کانی وه ی نیگه تیف و ریگاش ته خت بکه یین بو هاتنه ژووره وه ی وه ی پوزه تیف. دیاره زانیاری و هو شیاریش ده رباره ی کارما ی مروّف و سیسته می وه ی گه ردوونی ئاسانه وه ربگی ری ت، چونکه کتیبخانه کانی دنیا ئیستا به هه زاران په رتووک ی له باره یانه وه تی دایه و له وانیه وه ده توانیت سه رچاوه کانی وه ی جه سته ی خۆی بناسیت.

سه رچاوه کانی وه:

به شیوه یه کی باو مروّف پیی وایه ته نها له خوراک و خواردنه وه و خوره وه وه رده گری ت، به لام وه ته نها له شته مادیه کانه وه نایه نه ده ست و شته مه عنه وییه کانی شی سه رچاوه ی کاریگه ری وه ن. بیرکردنه وه وه یه، هه ر جوړیکی بیرکردنه وه ده بیته هو ی به ره مه یانی ئه و جوړه وه یه. بیرکردنه وه له خۆشه ویستی ده بیته هو ی به ره مه ییان و به خشی نی وه ی خۆشه ویستی و پیچه وانه که شی راسته. هه سوودی، چا وچنوکی، رق و هه ر بیرکردنه وه یه کی دیکه ی نیگه تیف ده بنه هو ی ئالوگور ی وه یه کی خراپ که کارما داگیر ده که ن و که سایه تی مروّفه که ده شیوین و مروّف پر ده که ن له گومان له وینتر و باوه ربه خو بوونی لا بیه یز ده بیته وه. بیرکردنه وه له پر نسیپه مرو ییه کان ویستی مروّف دوستی و ژیان دوستی و ئاشتی خوازی ده چه سپین و ئه نجامه که شی ده بیته هو ی ئیراده یه کی پته و و باوه ربه خو بوون له مروّف دا.

مروفت‌هوت سه‌رچاوه‌ی هه‌یه به‌و دانوستانی وزه‌کان، که ئه‌میش به‌ پێی سیسته‌مه‌یکه به‌ سیسته‌می (چه‌کراکان) ناسراوه. هه‌ر چاکرایه‌ک له‌م هه‌وته‌وانه‌یه په‌یوه‌سته به‌ به‌شیکه‌ی جه‌سته‌وه و ره‌نگی خۆی هه‌یه و ره‌نگدانه‌وه‌ی خۆیشه‌ی له‌ که‌سایه‌تی مروفت‌ه‌کاندا به‌رجه‌سته ده‌کات. هه‌وت چه‌کراکه ئه‌مانه‌ن:

یه‌که‌م: چه‌کرای سه‌ر که (چه‌کرای تاج) ی پێ ده‌لێن، له‌ ته‌وقی سه‌ری مروفت‌ه‌یه، ره‌نگه‌که‌ی مۆریکی تۆخه، له‌ لای هه‌ندێ که‌س ده‌بێته‌ ره‌نگیکه‌ی زیوین. ئه‌م چه‌کرایه په‌یوه‌ندی داره به‌ په‌یوه‌ندییه رۆحیه‌یه‌کانی مروفت‌ه‌وه، رێکخه‌ری ویزدانی مروفت‌ه، ده‌کرێ هه‌ر په‌یوه‌ندییه‌کی نیوان مروفت‌ه و خوودا و ویزدان و ده‌روون په‌یوه‌ندیدار به‌م چه‌کرایه‌وه بزانی. سه‌روش و ده‌نگه‌ناوه‌کییه‌کان، خه‌وبینی و خه‌یالی بال‌ا و فه‌نتازیایانی مروفت‌ه، له‌م سه‌رچاوه‌یه‌وه هه‌له‌ده‌قولێن. ئه‌م چه‌کرایه کاریگه‌رییه‌کی راسته‌وخۆی هه‌یه له‌سه‌ر سیفه‌ته‌ بنچینه‌یه‌کانی که‌سایه‌تی مروفت‌ه. تیکچوونی ئه‌م چه‌کرایه، کاریگه‌ری له‌سه‌ر ویزدانی مروفت‌ه ده‌کات و هه‌ستی بال‌ا و فه‌نتازیای ده‌شپۆینێت. مروفت‌ه له‌ دۆخی تیکچوونی ئه‌م چه‌کرایه‌دا ده‌شێ که‌سیکی ته‌واو دل‌رێق و تووره‌ی لێده‌رچێت و هه‌ستی ته‌نیا یی زال‌ بێت به‌سه‌ریدا.

دووه‌م: چه‌کرای نیوچه‌وان، له‌ نیوان هه‌ردوو برۆدایه و چاوی سییه‌میشی پێ ده‌گوتریت، یان چاوی ناوه‌وه، ره‌نگه‌که‌ی شینی تۆخه. ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه په‌یوه‌سته به‌ نه‌ستی مروفت‌ه‌کانه‌وه، بۆیه به‌هێزبوونی ئه‌م چاوه‌ و ده‌کات مروفت‌ه‌که‌ی بێته‌ خاوه‌نی به‌هره‌ی سه‌رووی سه‌روستی له‌ پێشبینیکردن و پێشگۆیی کردن. لاوازیبوونی ئه‌م سه‌رچاوه‌یه و ده‌کات مروفت‌ه‌ بێدیه‌ته‌ بێت و هه‌ستکردنی به‌ رووداوه‌کانی ده‌وربه‌ری کز بێت. که‌سانیکی که‌ کێشه‌ی تیگه‌یشتنی خێرا و کێشه‌ی فیروونی خێریان هه‌یه، ئه‌م چه‌کرایه‌یان لاوازه. که‌سانیکی ده‌گمه‌نیش هه‌ن له‌ دنیا‌دا که‌ توانای خۆینده‌وه‌ی ناخ و ده‌روونی مروفت‌ه‌یان هه‌یه و ده‌توانن له‌ په‌یه‌کی به‌رزدا پێشبینی رووداوه‌کان بکه‌ن و هۆ و ئه‌نجامی دیارده‌کان باشت‌ر له‌ که‌سانی دی ببینن و شی بکه‌نه‌وه. له‌م جوړه‌ مروفت‌ه‌دا ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه زۆر به‌هێزه.

سییه‌م: چه‌کرای گه‌روو، ده‌که‌وێته‌ سه‌ر قورگ و له‌سه‌ر بۆری هه‌ناسه، ره‌نگه‌که‌ی شینی کاله. ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه په‌یوه‌سته به‌ په‌یوه‌ندییه‌کانی مروفت‌ه‌وه. مروفت‌ه‌ وه‌ک سه‌روستی خۆی بوونه‌وه‌ریکی کومه‌لایه‌تییه، هه‌ر مروفت‌ه‌یک که‌ نه‌یتوانی به‌ شیوه‌یه‌کی ئاسایی و ئاسان په‌یوه‌ندی به‌ ده‌وربه‌ر و دنیا‌وه‌ بکات، مانای ئه‌وه‌یه ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه‌ی سسته‌ وه‌یاخود وزه‌ی نیگه‌تیف زاله‌ به‌سه‌ریدا. بۆ نموونه ئه‌گه‌ر مروفت‌ه‌یک شه‌رمن بوو، به‌هۆی شه‌رمه‌وه هه‌میشه‌ خۆی له‌ په‌راویزه‌کاندا هێشته‌وه، یان که‌سیک تووره‌یه و به‌هۆی ئه‌و سیفه‌ته‌یه‌وه هه‌میشه‌ خه‌لک خۆی لێ به‌دوورده‌گرێ، ئه‌و جوړه‌یه که‌ هه‌له‌ له‌ سه‌رچاوه‌ی چه‌کرای گه‌رووی هه‌یه و ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه ناهاوسه‌نگی بۆ دروست کردووه له‌ ره‌فتار و گوفتاریدا.

چواره‌م: چه‌کرای دل، له‌ جه‌سته‌ی مروفت‌ه‌دا له‌ ناوچه‌ی دلی مروفت‌ه‌یه، ره‌نگه‌که‌شی سه‌وزی تۆخه. ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه په‌یوه‌ندی به‌ خۆشه‌ویستییه‌وه هه‌یه، نه‌ک ته‌نها عه‌شق، به‌لکه‌ هه‌موو جوړیکی دیکه‌ی خۆشه‌ویستی نیوان مروفت‌ه‌کان، له‌ نیو خیزاندا، خۆشه‌ویستی هاو‌پێیه‌تی و هاومروفت‌ه‌تی و هتد، چونکه‌ له‌ رێگه‌ی ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه‌وه مروفت‌ه‌ ده‌توانی هه‌موو هاومروفت‌ه‌ی سه‌ر ئه‌م زه‌مینه‌ی خۆش بویت، به‌ مه‌رجی چه‌کراکه‌ی به‌هێز و هاوسه‌نگ بێت. مروفت‌ه‌یکه‌ی هاوسه‌نگ ده‌توانی شه‌ش ملیارد مروفت‌ه‌ی ئه‌م زه‌ویه‌ی خۆش بوئ و وزه‌ی بۆزه‌تیفیان بۆ بنیڕی و لێوه‌بگریت، مروفت‌ه‌یکه‌ی ناهاوسه‌نگیش له‌ خۆیه‌وه هه‌ست به‌ دزایه‌تی هه‌موو خه‌لک ده‌کات و هه‌موو خه‌لک به‌ هه‌ره‌شه‌ له‌سه‌ر خۆی ده‌زانیت، به‌مه‌ش به‌رده‌وام رق و نا‌ارامی تیدا به‌ره‌م دیت.

پینجه‌م: چه‌کرای ناوپه‌نچک، له نیوان دل و ناوکدایه، ره‌نگه‌که‌ی زه‌ردیکی تۆخه و په‌یوه‌ندی داره به پینج هه‌سته‌که‌ی مرۆقه‌وه. به‌لانی ئه‌م چه‌کرایه ده‌بیته هۆی ئه‌وه‌ی پینج هه‌سته‌که‌ی مرۆف کارا بن و کاریه‌ری له‌سه‌ر که‌سایه‌تی دابنن. له مرۆقه هه‌ستیار و زیره‌که‌کاندا ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه زۆر کارایه.

شه‌شه‌م: چه‌کرای ناوک، ده‌که‌ویته ناوچه‌ی ناوکی مرۆف، ره‌نگی پرته‌قالییه، په‌یوه‌ندی‌داره به‌دوو چالاکی مرۆقه‌وه، دا‌هینانه‌کان و سیکسوالیته‌ی. مرۆقه دا‌هینه‌ره‌کان ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه‌یان زۆر چالاکه، له رووی سیکسوالیته‌یه‌وه هاوسه‌نگی‌یان هه‌یه. ئه‌و مرۆفانه‌ی که تووشی لادانی سیکسی ده‌بن، یان ئه‌و مرۆفانه‌ی بی به‌هره‌ن و له هه‌یج بواریکدا دا‌هینان نا‌که‌ن، ئه‌وانه‌ن که ئه‌م چه‌کرایه‌یان به ته‌واوی لاوازه و له هه‌ندی که‌سدا به ته‌واوی په‌کی که‌وتوه.

هه‌وته‌م: چه‌کرای بنکه، ده‌که‌ویته سه‌ر یه‌که‌مین کوته‌کی برپه‌ری پشت له خواره‌وه، ره‌نگه‌که‌ی سووری تۆخه، بنکه‌یه‌که په‌یوه‌ندی‌داره به سه‌رچاوه‌کانی دیکه‌ی وزه‌وه و له کاتی نا‌هاوسه‌نگی له ئالوگۆری وزه‌دا مرۆف تووشی ده‌یان جووری نه‌خۆشی ده‌کات و ئه‌و نه‌خۆشی‌یه‌ش به ده‌رمان و ماده‌ کیمیایه‌کان چاک نابنه‌وه، ته‌نها له ریگه‌ی هاوسه‌نگکردنه‌وه‌ی چه‌کراکانه‌وه مرۆف له‌وه نه‌خۆشی‌یه‌یه‌ پرزگار ده‌که‌ن.

هه‌ر یه‌ک له سه‌رچاوه‌ی وزه‌کانیش ئه‌گه‌ر هاوسه‌نگی‌یان تیک بچیت یان به‌یه‌یز ببنه‌وه، ده‌توانریت له ریگه‌ی پیدانی وزه به‌وه به‌شه بی هه‌یز یان نا‌هاوسه‌نگه چاره‌سه‌ر بکریت، دیاره ئه‌مه‌ش به پرۆسه‌یه‌ک ده‌کری و له لایه‌ن که‌سانی شاره‌زا له بواری وزه و ده‌رووناسیه‌وه ده‌کری چاره‌سه‌ر بکریت.

بۆچی پێویسته چه‌کراکانمان بناسین؟

مرۆف ئه‌گه‌ر سه‌رچاوه‌کانی وزه‌ی خۆی نه‌ناسیت، نازانیت چۆن مامه‌له‌ له‌گه‌ڵ رۆح و جه‌سته و ده‌روونی خۆیدا بکات. نمونه‌یه‌کی زۆر ساکار و رۆژانه که مرۆف رووبه‌رووی ده‌بیته‌وه سه‌رئیشه، دلته‌که‌هاته‌ن، دلته‌نگی، ئازاری گه‌ده، ئازاری جومگه‌کان، خووگرتن و راهاتن به هه‌ندی ره‌فتاری نیگه‌تیقه‌وه، یان هه‌ر جواریکی دیکه‌ی هه‌ستکردن به نه‌خۆشی، ئه‌مانه به شیوه‌یه‌کی سه‌ره‌کی و به بی گومان په‌یوه‌ندی‌داران به نا‌هاوسه‌نگی چه‌کراکانه‌وه. مرۆف ده‌توانیت ئه‌م ئازارانه به ئیراده و له ماوه‌یه‌کی کورتدا و له ریگه‌ی هاوسه‌نگکردنه‌وه‌ی سه‌رچاوه‌کانی وزه‌و راهینانه‌کانی هۆشیاری (مینتال) وه چاره‌سه‌ر بکات. هۆشیاری ده‌رمانی زۆربه‌ی هه‌ره زۆری گرفتارییه رۆحی و ده‌روونییه‌کانه و له ریگه‌ی ئه‌و راهینانه‌ی که مرۆف له‌سه‌ر هۆشیاری خۆی ده‌یکات، ده‌توانی خۆی له زۆر گرفتاری رۆحی پێشبینیکراو بپاریزیت. نه‌ک هه‌ر ئازاره‌کانی جه‌سته، به‌لکو گرفتارییه ده‌روونییه‌کانیش په‌یوه‌ندی‌دارن به چه‌کراکانه‌وه، بۆ نمونه که‌سیکی گۆشه‌گیر و دلته‌نگ نا‌هه‌وسه‌نگی له چه‌کرای گه‌رووی هه‌یه، که‌سیکی ته‌مه‌ل و ته‌وه‌زه‌ل هه‌له له چه‌کرای ناوکی هه‌یه، که‌سیکی تاوانبار به هه‌ر جواریکی تاوانی وه‌ک درۆ و دزی و قۆلبه‌رین، هه‌له له چه‌کرای سه‌ر (چه‌کرای تاج) یدا هه‌یه، که‌سیک که هه‌میشه رق به‌رامبه‌ر ئه‌وانی دی ده‌رده‌برێ و قسه‌یه‌کی خۆش به ده‌میدا نایه‌ت، هه‌له‌که له چه‌کرای دلته‌تی، که‌سیک که هه‌میشه شان و پیل و ئه‌ژنۆ و جومگه‌کانی دیشن، هه‌له له چه‌کرای بنکه‌ی هه‌یه. ئه‌م هه‌وت سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه ئه‌گه‌ر به هاوئا‌هه‌نگی و هاوسه‌نگییه‌وه کاره‌کانی خۆیان ئه‌نجام نه‌ده‌ن، ده‌بنه هۆکاری کیشه‌ی گه‌وره بۆ مرۆقه‌کان.

بۆ ئه‌وه‌ی مرۆف خۆی دکتۆری خۆی بیته و له گرفتارییه ده‌روونی و رۆحی و جه‌سته‌یه‌یه‌کان خۆی بپاریزیت، پێویسته سه‌رچاوه‌کانی وزه‌ی خۆی بناسیت و بزانیته‌ی چۆن ده‌توانیت له ریگای هۆشیارییه‌وه هاوئا‌هه‌نگی نیوان ریک بخت و هاوسه‌نگی‌یان پێ بدات، چونکه ئه‌م سه‌رچاوه‌ی وزانه بریارده‌رن له دروستبوونی که‌سایه‌تی پۆزه‌تیف یان نیگه‌تیف هه‌ر که‌سیکدا و به شیوه‌یه‌کی بازنه‌بیش له کارمای مرۆقه‌که‌دا ده‌سورپینه‌وه و خۆشه‌خت یان به‌ده‌ختی ده‌که‌ن. به‌هۆی ئه‌وه‌شه‌وه که هه‌یج مرۆفیکێ دنیا به ته‌نیا بزێ و هه‌میشه په‌یوه‌ندی‌داره له‌گه‌ڵ ده‌رووبه‌رو و دنیا‌دا، بۆیه هه‌ر وزه‌یه‌کی نیگه‌تیف له که‌سیکدا کار له کارمای

www.kurdistan.net

28-11-2007 22:38 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

هه‌موو ئه‌وانی دیکه ده‌کات و به پێچه‌وانه‌شه‌وه وزه پۆزه‌تیقه‌کانیش به‌هه‌مان شیوه‌ی بڵاوه‌بهنه‌وه. هه‌ر پهبه‌نده‌یدار به‌چه‌کراکه‌نه‌وه هه‌موو مرۆفیک (ئاورا) ی هه‌یه و پهبه‌سته ئاورا‌کانیش بناسین.

بۆچی پهبه‌سته ئاورا‌کان بناسین؟

مرۆف به‌راهینانی رۆحی ده‌توانی کار له‌سه‌ر هۆشیاری خۆی بکات و سه‌رچاوه‌کانی وزه‌کانی بدۆزیته‌وه و که‌لکیان لیوه‌بگریت. ده‌توانیت چاوی سه‌یه‌می خۆی ئه‌وه‌نده به‌هیز بکاته‌وه که‌ نادیار ببینیت، ئه‌و دیاردانه‌ی که‌ دوو چاوه ئاساییه‌که‌ی مرۆف نابینیت. ئاورا یه‌کیکه‌ له‌و دیاردانه‌ی که‌ هه‌یه و چینیکی وزه‌یه و ده‌وری مرۆفی داوه، به‌لام به‌چاوه ئاساییه‌کانمان ناتوانین ببینین و ته‌نها به‌چاوی سه‌یه‌م ده‌کرئ ببینین. چاوی ناوه‌وه‌ی مرۆف که‌ په‌یه‌سته به‌چه‌کرای نیوچه‌وانه‌وه بۆ بینینی ئاوری مرۆفه‌کان ئه‌و سووده‌ی هه‌یه که‌ ده‌توانی له‌رێگه‌ی بینینی ئه‌و ئاوریه‌وه بزانیته‌وه که‌سه‌ چ که‌سه‌یکه، سروشتی چۆنه، کارمای چۆنه و وزه‌کانی له‌چ ئاستیکدایه.

هه‌موو مرۆفیک ئاوری خۆی هه‌یه. وه‌ک وتمان ئاورا بریتیه‌ی له‌و چینه‌ی وزه‌یه‌ی که‌ له‌ ده‌وره‌یه‌ی مرۆفه‌که‌یه و ره‌نگدانه‌وه‌ی کارمایه‌تی له‌ دیوی ده‌ره‌وه‌یدا خۆی ده‌نوین. ره‌نگی ئاورا‌کان ده‌توانیت پیشاندهری ناخی مرۆفه‌کان بێت. چه‌کراکان هه‌ر یه‌که‌یان ره‌نگی خۆیان هه‌بوو، دان و ستانی ئه‌م سه‌رچاوه‌ی له‌گه‌ڵ یه‌کتری و له‌گه‌ڵ جیهانی ده‌ره‌وه‌ی مرۆفه‌که‌ و هه‌موو گه‌ردوون ده‌بیته‌وه‌ی ئه‌و ئاورا‌که‌شی ره‌نگیک بگریت، هه‌ر ره‌نگیکیش ته‌فسیری خۆی هه‌یه و له‌رێگه‌ی ئه‌و ره‌نگدانه‌وه‌یه‌وه ده‌توانی که‌سه‌که بناسیت. ئه‌گه‌ر به‌راهینانی رۆحی چاوی ناوه‌وه‌ی خۆت به‌هیز بکه‌یته‌وه، ده‌توانی ئاوری خۆت له‌ ئاوینه‌دا ته‌ماشای بکه‌یت و به‌پێی ره‌نگی ئه‌و ئاوریه‌ی بزانیته‌وه‌ی ته‌ندروستی ده‌روونی و جه‌سته‌یی و رۆحیت له‌چ ئاستیکدایه. ده‌توانی به‌هۆی بینینی ئه‌و ئاوریه‌وه که‌موکوریه‌کانی جه‌سته‌ و ده‌روون و رۆحی خۆت ببینیت و هه‌ر له‌رێگه‌ی هاوسه‌نگکردنه‌وه‌ی چاکراکه‌نه‌وه‌ی چاره‌سه‌ریان بکه‌یت. به‌هه‌مان شیوه ئه‌گه‌ر ئه‌و سه‌رچاوه‌ی وزه‌یه‌ی خۆت ئه‌کتیف کرده‌وه ده‌توانی ئاوری که‌سه‌کانی دیکه‌ش ببینیت و بزانی که‌سایه‌تیان چۆنه و دیوی ناوه‌وه‌ی ئه‌و مرۆفانه‌ت بۆ ده‌رده‌که‌وین.

ئاورا ئه‌و تریفه‌یه‌یه که‌ له‌ ده‌وری مرۆفدایه و هه‌ر که‌س به‌پێی ده‌روون و رۆحی خۆی ره‌نگ ده‌دات به‌و تریفه‌یه‌ی ده‌وره‌یه‌ی و له‌که‌سه‌یکه‌وه بۆ که‌سه‌یکه‌ی تر جیاوازه، قه‌باره‌که‌شیان جیاوازه و ره‌نگه‌کانیشیان جیاوازه. مرۆفی و هه‌یه ئاورا‌که‌ی له‌نیو سانتیمه‌تر تیناپه‌ریت و ره‌نگیکیشی ناشیرینی هه‌یه، ئه‌وانه‌ن که‌ سه‌سته‌می چاکراکانیان تیک چوو و به‌به‌رده‌وامی به‌هه‌له‌ په‌فتاریان له‌گه‌ڵ ناخی خۆیان و ده‌وره‌یه‌یان کردوو. مرۆفه‌ تووندوتیزه‌کان ئاورا‌کانیان په‌شی ساده، یان په‌شیکی بۆزه. مرۆفه‌ عاشقه‌کان ئاوریان که‌سک یان ئاویته‌ به‌ ئه‌رخه‌وانیه‌ی، دل‌نهرم و میهره‌بانه‌کان ئاورا‌کانیان شینی کالی مه‌یله‌وه‌که‌سکه، رۆحانییه‌کان ئاورا‌کانیان زیوین یان زیپینه، شاعیر و نووسه‌ره ئاشتیخوازه‌کانی بواری ئه‌ده‌بیات به‌زۆری ئاورا‌کانیان سه‌وزیک زه‌ردباوه، ئاوری زاناکان ده‌توانیت په‌ته‌قالبیه‌کی تیکه‌ل به‌ زیپین بێت ئه‌گه‌ر داھینانه‌کانیان له‌ بواری خۆشه‌ختی مرۆفایه‌تی بێت. ئه‌و زانیانه‌ی که‌ داھینانه‌کان بۆ ته‌فرووتوناکردنی مرۆف و ژینگه‌ بووه، بۆ نمونه‌ داھینه‌رانی چه‌ک و که‌ره‌سته‌ جه‌نگیه‌کان، بێ شک ئاورا‌کانیان په‌شه. دانا‌کان ئه‌و مرۆفانه‌ن که‌ ره‌نگی ئاورا‌کانیان هه‌موو ره‌نگه‌کانی په‌لکه‌زیپینه‌ی تیدا ده‌بینیت، سه‌رکرده‌کانیش هه‌ر یه‌که‌وه به‌پێی په‌فتار و بێرکردنه‌وه‌یان ئاوریه‌کیان بۆ دروست ده‌بیت و ده‌کرئ سه‌رنجیان ده‌ین و بیانین.